

DOĞU ESİNTİLERİ

İranoloji, Fars Dili ve Edebiyatı Araştırmaları

Dergisi

A Journal Of Iranology Studies

Web: www.doguesintileri.com

OCAK/JANUARY

VOLUME: 10/ 2019-1

ISSN: 2148-290X

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERĐİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

YAYIN KURULU (EDITORIAL BOARD)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY

Prof. Dr. Rahman MOŞTAGMEHR

Prof. Dr. Esedullâh VAHİD

Prof. Dr. Ghadir GOLKARİAN

Doç. Dr. Rahim KOOSHESH

Yrd. Doç. Dr. Sadık ARMUTLU

Yrd. Doç. Dr. Asuman GÖKHAN

Muhammed PİRİ

Hasan DİDBAN

Kuroş MOKTADİRİ

Dr. Hamid ZAMANLU

Doğu Esintileri

A Journal of Oriental Studies

Sayı/Issue: 10, 2019/1

Yılda İki Kez Yayımlanan Uluslararası Hakemli Dergi

***Doğu Esintileri*, Tübitak Ulakbim DergiPark İndeksinde taranmaktadır**

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

(Owner And Managing Editor)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Editör

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Yardımcı Editörler

Deniz ERÇAVUŞ

Şeyda ARISOY

Sayfa Düzeni ve Tasarım

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Kapak Tasarım

Mehmet YILDIRIM

***Doğu Esintileri* İran İslam Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı'nın desteğiyle yayımlanmaktadır.**

Yazışma Adresi (Correspondence)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü

Web: www.doguesintileri.com

Web: www.farsdiliveedebiyati.com

25240 ERZURUM

E-posta Adresi

doguesintileri@outlook.com

ISSN: 2148-290X

BİLİMSEL DANIŞMA VE HAKEM KURULU (ADVISORY BOARD)

- Prof. Dr. Metin AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice AYNUR (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BEŞE (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Rıdvan CANIM (Edirne Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ (Bingöl Üniversitesi)
Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kenan DEMİRAYAK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Çetin DERDİYOK (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Selami ECE (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mukadder ERKAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysel ERGÜL KESKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan GENÇ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Ghadir GÖLKARİAN (Yakın Doğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan HASANZADE NİRİ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KANAR (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan KARAIŞMAİLOĞLU (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet KARTAL (Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Kazım KÖKTEKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erol KÜRKCÜOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Rahman MOSHTAGMEHR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhammet NURDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail ÖĞRETİR (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf ÖZ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim ÖZCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (RTE Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil TOKER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. A. Naci TOKMAK (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sait UYLAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esedullâh VAHÎD (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat H. YANIK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YILDIRIM (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Bahar DEMİR (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Saber EMAMİ (Tahran Sanat Üniversitesi)
Doç. Dr. Nazire ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Rahim KOUSHESH (Urmîye Üniversitesi)
Doç. Dr. Nuri ŞİMŞEKLER (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatem TÜRK (Giresun Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Handan BELLİ (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Emel HİSARCIKLILAR (GOP Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Yakup ŞAFAK (Kırıkkale Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt YÜKSEL (Atatürk Üniversitesi)

BU SAYININ HAKEMLERİ...

Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi)

Prof. Dr. Kazım KÖKTEKİN (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Lidia VYRYPAEVA (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Hatem TÜRK (Giresun Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Yakup ŞAFAK (Kırıkkale Üniversitesi)

BU SAYIDA...

**ŞEMSETTİN SAMİ'NİN FRANSIZCA TÜRKÇE SÖZLÜĞÜNÜN YAYIMLANMASI
ÜZERİNE DÜŞÜNCELER**

PROF. DR. MEHMET KANAR

1

ERZURUM YERLEŞİM ADLARINDA YAŞAYAN TÜRK İNANÇ KODLARI

PROF. DR. HAKAN HADİ KADIOĞLU

103

SERTARİK RECEB DEDE'YE AİT EL YAZMASI BİR MECMUA

DR. ÖĞR. ÜYESİ YAKUP ŞAFAK

131

**ANLATMA ESASINA BAĞLI EDEBİ METİN OLARAK ZATİ'NİN ŞEM' Ü PERVÂNE
MESNEVİSİ**

DR. ÖĞR. ÜYESİ SADIK ARMUTLU

143

HALLÂC VE ŞİBLİ'NİN SERÜVENİ

PROF. DR. NİMET YILDIRIM

193

**VEFÂ EFENDİ'NİN ŞEYHÜLİSLÂM FEYZULLAH EFENDİ'YE
METHİYE FARŞÇA BİR ŞİİRİ**

PROF. DR. VEYİS DEĞİRMENÇAY

229

**RECÂİZÂDE EKREM'E DAİR: BİR İHTİFÂL VE ŞAİRİN KENDİSİ İÇİN YAZDIĞI
KİTÂBE-İ SENG-İ MEZÂR**

PROF. DR. ERDOĞAN ERBAY

249

**АНТРОПОЦЕНТРИЧЕСКАЯ ПАРАДИГМА: ОТ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ К
ЯЗЫКОВОЙ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ КАРТИНЕ МИРА**

DOÇ. DR. BAHAR DEMİR, DOÇ. DR. SVETLANA B. AИУРОВА, DOÇ. DR. SALAVAT
M. AИУРОВ

267

KLASİK ŞİİRDE 'DEVLET' KAVRAMI ÜZERİNE BİR ÖRNEKLEM: BAKİ'NİN GA-
ZELLERİ

DOÇ. DR. NAZİRE ERBAY

307

ÇAĞDAŞ İRAN ŞİİRİNDE ANA AKIMLAR

DR. ÖĞR. ÜYESİ. POUNEH ABDOLLAHİFARD

329

KİTAP TANITIMI

İBN BİBİ, *EL-EVÂMİRÜ'L-ALÂ'İYYE Fİ'L-UMÛRİ'L-ALÂ'İYYE*

(ÇEV. PROF. DR. MÜRSEL ÖZTÜRK) ANKARA 2014

ARŞ. GÖR. AYŞE GÜL FİDAN

345

HAMDULLAH MÜSTEVFİ-Yİ KAZVİNİ, *TÂRİH-i GÜZİDE*

(ÇEV. PROF. DR. MÜRSEL ÖZTÜRK) ANKARA 2018

ARŞ. GÖR. AYŞE GÜL FİDAN

351

AHMED ŞUAYB, *HAYÂT VE KİTABLAR*

(SAD. VE HAZ. PROF. DR. ERDOĞAN ERBAY) KONYA 2018

DR. AHMET KARAKUŞ

355

AHMED-i GAZZALİ, *KUŞLAR HİKÂYESİ*

(PROF. DR. NİMET YILDIRIM)

ARŞ. GÖR. DENİZ ERÇAVUŞ

359

GOŞTÂSPNÂME

(PROF. DR. NİMET YILDIRIM)

ARŞ. GÖR. ŞEYDA ARISOY

363

ALLAH'A KAVUŞUNCAYA KADAR BASAMAK BASAMAK

(ÇEV. PROF. DR. ALİ GÜZELYÜZ)

ARŞ. GÖR. SANİYE SİMLA ÖZÇELİK

367

FARS ŞİİRİNİN DÖNEMLERİ (MEŞRUTİYETTEN SALTANATIN YIKILIŞINA KADAR)

(ÇEV. PROF. DR. ALİ GÜZELYÜZ)

ARŞ. GÖR. Y. YEŞİM AMAÇ

369

ŞARABA BULANAN SECCADE (HÂFİZ DİVAN'INDAN SEÇME GAZELLER)

(ÇEV. PROF. DR. ALİ GÜZELYÜZ)

ARŞ. GÖR. Y. YEŞİM AMAÇ

375

SUNUŞ

Doğu Esintileri dergimiz beşinci yılını tamamladı. Onuncu sayımız şimdi elinizde. Dergimizin hem basılı, hem de elektronik yayınına “doguesintileri.com” adresinden erişerek gösterdiğiniz ilgiden dolayı çok teşekkür ediyoruz. İlk sayımızdan bu yana sizlerden aldığımız tebrik, takdir ve teşvikler bizi gelecek sayılarımız için daha çok çalışmaya, sizleri daha güzel bir dergiyle buluşturmaya yönlendirdi.

Doğu Esintileri, Sosyal bilimlerin değişik alanlarında yapılacak çalışmaların yayınlanacağı bir bilimsel etkinlik platformu olarak; öncelikle dil ve edebiyat, tarih, sanat ve kültür alanlarında özgün akademik makalelere, nitelikli çevirilere yer veren uluslararası hakemli bir dergi olarak her sayıda daha iyiye ve daha ileriye hedefiyle yoluna devam etmekte...

Dergimizin yayınlaması başta olmak üzere yaklaşık beş yıl boyunca bütün çalışmalarımızda maddi ve manevi destekleriyle yanımızda bulunan, görev süresi dolduğundan İran’a dönen ancak uzaktan da olsa yine deteklerini sürdüren değerli Kültür Ataşemiz Sayın Hasan DİDBAN Bey’e şükranlarımızı sunuyoruz.

Doğu Esintileri, sosyal bilimler alanında araştırmacıların nitelikli çalışmalarını okuyucularıyla buluşturarak bu alandaki boşluğun biraz olsun doldurulmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu uzun soluklu yürüyüşümüzde her zaman değerli araştırmacılarımız ve okuyucularımızın bize destek vermelerini, daha güzele ve daha iyiye erişmede öneri ve eleştirileriyle bize yol göstermelerini diliyoruz.

Doğu Esintileri’nin bir sonraki sayısında buluşmak dileğiyle...

Doğu Esintileri
Yayın Kurulu